

סובב מוסררה

איתמר ליברגל
גלית אלוני
דריה אלקונינה
טל קרונוקופ
מתן אשכנזי

התערוכה **סובב מוסררה** מציגה תצלומים ועבודות וידיאו של משתתפיו. תוכנית שהות
אמנים. יות שהתקיימה בראשית אפריל 2024 בבית הספר לאמנות מוסררה.

מאפייניה הייחודיים של השכונה משתרגים ביצירות כולן כמעין קריאה פואטית ועדכנית של
רבגוניותה האדריכלית והאנושית. בין היתר עוסקות היצירות בדיירי השכונה בעבר ובהווה:
התושבים הערבים שאבותיהם בנו אותה בשלהי המאה ה-19; התושבים הנוצרים שאבותיהם
הקימו בה אז מוסדות רבים (כשם שמעידים העיטורים והסמלים הנוצריים שעליהם); ותיקי
תנועת המחאה "הפנתרים השחורים", שפעלה בשנות השבעים נגד אפלייתם של בני עדות
המזרח; והתושבים החרדים המתגוררים בה כיום לצד כל אלה.

כמו המשוטט הנודע של ולטר בנימין, האמנים יות התמסרו לשוטטות הן במוסררה עצמה והן
בארכיונים המשמרים את דברי ימיה. פעולת השוטטות (כשם שלימדו אותנו בנימין ובודלר)
אפשרה להם לקרוא תיגר על אופני מחשבה ליניאריים - ולקרוא דרור ליצירתיות המחשבתית.

גם העבודות הנסמכות על חומרים ארכיוניים אינן מקבלות אותם כפשוטם, אלא מבקשות
להבקיע דרך גם אל "מאחורי הקלעים". הרי פעולת יצירתו של ארכיון (כשם שלימדו אותנו
פוקו ודרידה) היא פעולה של שליטה בידע ובזיכרון, ותכליתה בין היתר לעצב את הדרך שבה
אנו מבינים, זוכרים ומדברים.

סובב מוסררה
תוצרי תוכנית הרזידנסי במוסררה

7.10.25 – 14.8.25

מוסררה גלריה לאמנות
בית קנדה, רח' שבטי ישראל 22, ירושלים
ראשון-חמישי, 17:00-10:00 | musrara.co.il

דימוי: איתמר ליברגל, מתוך "מוסררה: חתך צד"

מיצב ההקרנה של **איתמר ליברגל** "מוסררה: חתך צד" הוא תצופ של מאות דימויי וידיאו וסטילס. לצד תצלומים מקוריים של ליברגל וסאונד עכשווי, המיצב מכיל תצלומים והקלטות ארכיוניים. אופן ההצבה של הדימויים מעלה על הדעת חתך בתל ארכיאולוגי, שמתוכו ניבטים מאבקים אידאולוגיים, חברתיים ולאומיים.

האמנית **טל קרונקופ** צילמה את רחובות השכונה הריקים לעת לילה. השיטוט הלילי במרחב הרפאים, בין הצללים, נושא אלמנט של זרות ואיום. הוא משרה מצב תודעתי פתוח להפרעה ולשיבוש. כשקרונקופ התבוננה בתצלומים לאחר הפיתוח, היא נרעשה לגלות שהרפאים המדומיינים בשעות הלילה הפכו בתצלומים לכתמי צבע שבין ורוד לצהוב.

מתן אשכנזי חזר שוב ושוב אל החניון ברחוב הע"ח, על קו הגבול שבין מזרח העיר למערבה. שם נתקל בצעירים ממזרח ירושלים שהרבו להגיע לשם לבלות יחד, להעביר את הזמן וגם לתקן מכוניות. התצלומים שאשכנזי מציג בתערוכה זו הם לפיכך פרי שיטוט וצילום רפלקסיבי. רבים מהם מתמקדים באזור מעבר: מדרגות שהצעירים המטפסים עליהן עוברים ממש על הקו הירוק. העיסוק בגבול בלתי נראה זה מאפשר לו לבחון יחסי זמן, מרחב וגבולות.

בנדודיה שלה, **גלית אלוני** מצאה כי כאשר הסתובבה במרכז השכונה, תנועותיה היו יציבות ובטוחות, והמצלמה הישירה מבט אל מושאי הצילום - אך ככל שהרחיקה לעבר מזרח העיר במהלך חודש הרמדאן, מבטה פנה אל הקרקע והמצלמה בעקבותיו. אלוני, צלמת המתמקדת בגבולות בנוף הישראלי, מציעה תחביר ביקורתי של המרחב הישראלי. קבוצת תצלומים אחת שלה מפנה מבט אל כיכר שעדיין נבנית. במרכז, ריק מגודר מסמן את שולי הכיכר העתידי. סביב, אנשים בהמולה. הסדרה השנייה מתמקדת בסימנים על הכביש, שנועדו כנראה עבור הפועלים. אלוני מפקיעה את הסימנים מהקשרם הראשוני ומייצרת מרחק המאפשר בניית נרטיב אחר.

בעבודת הווידאו "Through the Glass", **דריה אלקונינה** מספרת בקולה, ברוסית, סיפורים על אודות מקומות קרובים אליה, כמעין זרם תודעה. היא משוטטת בין מוסררה, כפר שלם בתל אביב ומוסקבה, שם נולדה ושם התגורר אביה. מצלמתה לוכדת את הדעיכה וההתנוונות של שלוש השכונות, מתעכבת על האופי המשתנה של תושביהן, ומעידה על שינויים חברתיים וזהותיים. מילות הסיום של העבודה לקוחות מתוך השיר "דיכרון" של המשורר היווני יורגוס ספריס. הן נוגעות באובדן, בזיכרון, באלימות ובצורך בהתחדשות, ונראות כעת רלבנטיות מתמיד.

אוצרת: שירה פרידמן

